N^ER 4

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 9 Stycznia v. s. 1820 roku.

Obserwacye meterologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie.
	dnia 8 godz. 3 z połu.	26 cal. 11, 0, lin.	+ 1, 5 stopn.	Zachodni	Descz
	— 8 godz. 9 wiecz.	27 — 2, 3, —	— 1 5 —	Zachodni	Pochmurno
	— 9 godz. 7 zran.	27 — 5, 0, —	— 3, —	Zachodni	Pochmurno

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

W następującą niedzielę dnia 11 stycznia dana będzie Maskarada na dochod Inwalidow. Spodziewać się należy iż wspaniała Publiczność licznem zgromadzeniem, ją zaszczycić raczy.

Ruski Inwalid z dnia 28 grudnia obwieścił następujący J. C. M. manifest o handlu.

Z Bożey Łaski
MY ALEXANDER PIERWSZY
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYY
i t. d. i t. d. i t. d.

Ukazem Naszym danym do Rządzącego Senatu w dniu 3 (15) października roku bieżącego, uroczyście oświadczyliśmy, iż od czasu przyłączenia Królestwa Polskiego do Państwa wszech Rossyy, cel codzienney naszey pieczołowitości w tém się zawierał, iżby kwitnący stan handlu i przemysłu obu państw zasadzić na doskonałey wzajemności korzyści wiernych poddanych Naszych; i dla tego ciągle robiliśmy większe coraz ułatwienia trudności, które napotykali w swych handlowych związkach.

Teraz, na skutek zawartych przyjacielskich traktatow w Wiedniu 21 kwietnia (3 maja) 1815 roku, między Nami a Nayjaśnieyszymi Cesarzem Austryackim i Królem Pruskim, ustanowiona była w Warszawie oddzielna kommissya z kommissarzy rossyyskich, polskich, austryackich i pruskich, która za wspólną zgodą ułożyła projekt taryfy na przywoz i wywoz towarow do królestwa polskiego i przyłączonych do Rossyi zachodnich guberniy, równie i do prowincyy byłego królestwa polskiego, podległych Austryi i Prusom.

Po podaniu Nam tego projektu, rozkazaliśmy go porównać z taryfą ostateczne dla Rossyi wydaną co do handlu europeyskiego, w tém celu, ażeby ułożyć jednę ogólną już taryffę, równie dla Państwa wszech Rossyi jak i dla królestwa Polskiego. Dzieło to osądziliśmy jeszcze w roku 1817 poruczyć oddzielney kommissyi, złożoney z członków ze strony rządu rossyyskiego i polskiego, pod prezydencyą ministra skarbu. Po dostateczném, jakie się ztąd okazało porównaniu, wypadało koniecznie przystąpić do układow z dworami austryackim i pruskim. Układy te zakończone zostały dodatkowemi konwencyami, zawartemi z Austryą dnia 8 sierpnia, a z Prusami dnia 7 grudnia roku 1818.

Na mocy tych traktatow i konwencyy ułożona taryffa ogólna dla handlu europeyskiego Państwa Wszech Rossyy i Królestwa Polskiego ze wszystkiemi do niey annexami, podana Nam została przez ministra skarbu, któremu rozkazaliśmy podać ją do rozważenia Rady Państwa.

Teraz, rozważywszy opiniją Rady Państwa, i utwierdziwszy podpisem własnoręcznym przeyrzaną przez Nas taryffę, Rozkazujemy:

1) Tę powszechną taryffę ze wszystkiemi annexami podać do wykonania od czasu naznaczonego w ogólnych prawidłach, do niey załączonych, t. j. od 1go stycznia 1820 roku.

2) Będące na portowych i lądowych komorach i przykomorkach: pobory kwarantannowe, a stanowione przez potwierdzone przełożenie w dniu 7 lipca 1800 roku, i podług szczególnych ukazów i urządzeń na rzecz miast i magazynów zbożowych, w Archangelsku, Teodozyi i Taganrogu, także na latarnie morskie ponad morzem azowskiém, na liceum Richelieu w Odesie, i wszystkie pod różnemi nazwiskami pobierane od okrętów w portach morza baltyckiego, zostawić w zupełney swey mocy.

3) Pobór od rossyyskich syrowych płodów, pobierany na rzecz wewnętrznych kommunikacyy, na mocy ukazu z dnia 22 marca 1818 roku na komorach ponad rzekami Niemnie i Bugu, znieść.

i 4) Uważywszy, że pobieranie cła od towarów przywozowych, opisane jest w taryfie teraz wydającey się, w inney zupełnie postaci, aniżeli było, w dawnieyszych taryffach, rozwiązujemy przez ninieysze, iż jeżeli w podanych od kupców oświadczeniach, nie będzie wyrażona waga, a tylko oznaczona miara lub liczba takich towarów, które obracają się w handlu na miarę i liczbę, a cło naznaczone jest od wagi, za takie tedy oświadczenia kupców nie poddawać żadnemu uzyskaniu w przeciągu sześciu miesięcy od 1 stycznia 1820 roku. Po upłynieniu zaś tego terminu, kupieckie oświadczenia powinny bydź zgodne z prawidłami w ustawach celnych opisanemi.

W Sankt-Petersburgu dnia 20 listop. 1819 r.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką, tak

ALEXANDER.

(W następującym numerze umieścimy ogólne prawidła około dopełnienia taryffy na tamożniach rossyyskich).

Sanktpetersburski poczt-dyrekror radzca tayny, *Kalinin*, otrzymał rozkaz zasiadać w Rządzącym Senacie, a moskiewski pocztdyrektor rzeczywisty radca stanu *Bułhakow* bydź pocztdyrektorem sanktpetersburskim.

Komissarz dworu J. C. M., *Adadurow* otrzymał rozkaz zasiadać w Rządzącym Senacie.

Mianowani kawalerami orderow: Łowczy dworu Jego Cesarskiey Mości Xiążę *Galiczyn*, ś. *Włodzimierza* 2giey klassy; gubernator jeneralny Batawii, Baron *von der Kappellen*, ś. *Anny* 1szey klassy; — kawalerami orderu ś. *Włodzimierza* 3ciey klassy: kontr-admirał *Messer*, jenerał major *Szlachtin*, rzeczywisty radca stanu *Nikolski*, radca departamentu audytoryatskiego morskiego rangi 5tey klassy *Rebinder*, mayster okrętowy 5tey klassy *Amosow*, zarządzający kommissyą transportu soli w *Saratowie*, radca kollegialny *Ustinow*.

Dnia 7 grudnia, odprawiło się w *Twerze* uroczyste poświęcenie domu sierót woyskowych, wskrzeszonego hoynością panującego Monarchy. Po odbytém nabożeństwie i obchodach poświęcenia, wychowańcy zdawali sprawę z nabytey nauki i piękne okazali postępy. A dnia 10 listopada odprawił się podobnyż akt poświęcenia domu sierót woyskowych w twierdzy ś. *Piotra*, na linii kaukazkiey. Na balu danym z tey okoliczności, goście złożyli 800 rubli na rzecz tego zakładu.

W miesiącach wrześniu i październiku około *Perejasławla* prześliczna była pogoda i ciepło dochodziło 23ch stopni. W wielu mieyscach drzewa powtórnie zakwitły. Około połowy listopada zaczęły się mrozy do 20 stopni, i rzeka *Dniepr* zamarzła.

Bazyli *Patiuszkow*, kupiec pierwszey gildy w *Kazaniu*, wielokrotnie dawniey czynił dary dla gimnazyum irkuckiego, a teraz na nowo darował 1000 rubli na pomnożenie gabinetu fizycznego.

Dnia 11 listopada o godzinie 7 wieczorem, w *Irkucku*, dosyć mocne dało się uczuć trzęsienie ziemi, w kierunku od północy. Spokoyność powietrza poprzedziła to trzęsienie; po niém zaś żadney odmiany w powietrzu nie zaszło, i żadney szkody nie doświadczyli mieszkańcy.

Gazeta petersburska, *Poczta Północna*, zaczęła wychodzić w listopadzie 1809 r., ustaje z końcem r. 1819. W ostatnim swym numerze umieściła liczbę prenumeratorów: w roku 1810 łącząc w to i ostatnie miesiące r. 1809 było prenumeratorów 1768; w 1811 roku 2585; w 1812 roku 2813; w 1813 roku 5418; w 1814 roku 2959; w 1815 roku 2352; w 1816 roku 2306; w 1817 roku 1906; w 1818 roku 1914; w 1819 rok 2557.

Kurs wileń. na assyg.: rubel sr., 3 r. kop. 79½; dukat hol. nowy r. 11, kop. 25; stary r. 10 k. 95; imperyał 36 r. kop. 80

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 11 stycznia.

Nayjaśnieyszy Pan nayłaskawiey zaszczycić raczył na d. 27 grudnia r. z. orderem ś. *Stanisława: pierwszey klassy*: radcę stanu Kalinowskiego; *drugiey klassy:* konsyliarza taynego królewskiego, Jana Jensch: *trzeciey klassy*: Piotra Brzozowskiego, sędziego appellacyynego; Ignacego Wyczechowskiego, radcę prokuratoryi jeneralney; Lubowidzkiego, prokuratora przy trybunale mazowieckim i Stefana Sokołowskiego, byłego radcę prefektury depart. Bydgoskiego; *czwartey klassy*: Wiktora Mierzejewskiego, sekretarza głównego bióra likwidacyynego przy kommissyi skarbu; Józefa Królikowskiego, kontrollera przy témże biórze likwidacyynym; Franciszka Cielewskiego, sekretarza wydziału lesnego przy kommissyi skarbu i Thurmana pracującego przy poselstwie J. C. K. Mości w Berlinie.

Zwłoki zmarłego w *Kozienicach* ś. p. JW. Jenerała artylleryi *Sierakowskiego*, sprowadzone do tey stolicy, pochowane zostały w dniu wczorayszym, 10 b. m. około południa na cmentarzu wyznania reformowanego, przy oddaniu wszelkich honorów woyskowych, stosownie do wysokiego stopnia, iaki nieboszczyk piastował. Jego Cesarzewiczowska Mość Wielki Xiążę *Konstanty*, otoczony licznym orszakiem wszystkich jenerałów i oficerów obu narodów tuteyszey osady, przyłożywszy się sam do złożenia trumny na karawanie, szedł aż na cmentarz za tąż trumną, przed którą niesione były ozdoby zaszczytne i znaki jeneralskie nieboszczyka. Wystąpiły w szyku do tego smutnego obrządku, gwardya królewsko-polska, część woyska liniowego i baterya artylleryi, a gdy zwłoki spuszczano do grobu, oddano im cześć ostatnią przez trzykrotne z dział wystrzały. Oyczyzna i woysko straciły w *Sierakowskim*, biegłego w swey nauce jenerała, który znaczną liczbę Polaków do woyskowego zawodu usposobił i który łącząc do wielu wiadomości piękne przymioty duszy, zjednał sobie szacunek powszechny i łaski Monarchów, którym wiernie służył. Popioły męża tak szanownego i tak żałowanego, spoczywaycie w pokoju!

Zima trwa u nas, począwszy od środka listopada r. z. aż do tey chwili, bez naymnieyszey przerwy. Od tygodnia mrozy tak się wzmogły, iż zawsze było stopni zimna od 13 do 20. Wczoray zaś d. 10 mróz doszedł w mieście do stopni 25. Mrozu takiego od wielu lat nie pamiętamy. Dziś mamy zimna stopni 22.

Pani *Catalani* udała się była wprawdzie d. 4. b. m. w zamierzoną do *Lwowa* podróż, ale dla zbytniego zimna powróciwszy dnia tegoż do *Warszawy*, jeszcze tu bawi.

AUSTRYA.

z Wiednia dnia 31 grudnia.

Onegday przybył tu Hrabia *Buol Schauenstein*, poseł austryacki, przewodniczący na seymie związku niemieckiego.

Hrabia *Einsiedel*, minister gabinetowy Saski, wyjechał ztąd na powrót do *Drezna*. W mieyscu jego, P. *Globig*, tayny radca saski, znaydować się będzie na obradach zgromadzonych tu pełnomocników dworow niemieckich.

Cesarz Jmć cofnął aż do dalszego postanowienia dotychczasowy zakaz żydom handlowania zbożem; lecz ztąd nie wypływa nadanie im większych praw nad te, które im służą w prowincyach, gdzie są cierpiani, albo żeby ich miano tolerować tam, gdzie są wyłączeni.

PRUSSY.

Berlin dnia 4 stycznia. N. Pan uwolnił jenerała porucznika *von Boyen*, na własne jego żądanie, od urzędu ministra woyny, i mianował na mieysce jego ministrem woyny jenerała porucz. *von Hacke*, dowodzącego w prowincyach nadreńskich.

N. Pan uwolnił podobnież tymczasowo ministrów stanu *von Beyme* i Barona *Humboldta* od ich obowiązków w radzie stanu, w ministeryum stanu, jako też w powierzonych im departamentach. Interessa organizacyi sprawiedliwości, któremi dotąd zawiadował minister stanu *Beyme*, poruczone zostały pod kierunkiem kanclerza stanu Xiążęcia *Hardenberga*, oddzielney kommissyi; dozor zaś, który w niektórych prowincyach miał minister stanu *Beyme*, nad władzami sądowniczemi, oddany teraz został ministrowi stanu i sprawiedliwości *Kircheisen*. Minister stanu *von Beyme* trudnić się ciągle będzie rewizyą praw.

Ministeryum spraw wewnętrznych, które dotąd sprawował minister stanu Baron *Humboldt*, przechodzi znowu do ministra stanu *von Schuckmann*.

Departament neufchatelski obeymie napowrót kanclerz stanu Xiążę *Hardenberg*.

Jenerał porucz. *von Pirch* 2gi powrócił jako czynny jenerał do woyska i dozór nad woyskowemi instytutami ma sobie powierzony.

Zmiany powyższe nastąpiły w skutku rozkazu gabinetowego z dnia 31 z. m. Xiążę kanclerz stanu *Hardenberg*, ogłosił dnia 3 b. m. stosownie do tego w gazetach tuteyszych: że ukończenie organizacyi sprawiedliwości w nowych prowincyach polecone zostało pod jego kierunkiem (jak się wyżey doniosło) oddzielney kommissyi. Ta zaś składać się ma z rzeczywistego taynego radcy sprawiedliwości *von Diederichs*, z rzeczywistego taynego radcy skarbowego *Rother* (co do przedmiotów skarbowych) i taynego radcy stanu *Daniels*. Wszystkie zaś władze sądownicze we wszystkich prowincyach podlegają ministrowi sprawiedliwości *von Kircheisen*.

Powszechna pruska gazeta stanu zbija fałszywą pogłoskę, jakoby w Prussach, a to nawet w skutku umowy z cesarsko-austryackim dworem, milicya albo zmienioną albo całkowicie zniesioną bydź miała. „Przeciwnie, słowa są tey gazety, milicya, to prawdziwie patryotyczne ustanowienie, skutkiem jest własney wolney woli Króla. Milicya umocniła węzeł wzajemnego zaufania między tronem i ludem. N. Pan widział w niey męztwo, poświęcenie się i wierność ludu swojego w chwilach grożącego niebezpieczeństwa. Duch jedynie niechęci i potwarzy zmyślić mógł fałsz takowy. Zupełna reforma milicyi pociągnęłaby za sobą całkowitą zmianę dzisieyszego naszego systematu woyskowego. W powierzchownym tylko składzie, w niejakich oszczędnościach i w ułatwieniu wewnętrznego ruchu na przypadek prędkiego użycia milicyi przy niespodziewaniu ściągania woyska, nastąpią niektóre odmiany, dążące do jey wydoskonalenia. Swiadczy o tym reskrypt królewski z dnia 22 z. m. do ministeryum wewnętrznego i woyny, który taż gazeta umieściła; a który obeymuje jedynie małe szczegółowe urządzenia w przedmiotach wyżey wspomnionych.

NIEMCY.

Od brzegow Menu dnia 28 grudnia. Rząd bawarski ma zamiar połączyć *Ren* z *Dunajem* czterema małemi rzekami, to jest: *Regnitz*, *Retzat*, *Rednitz*, i *Altmühl*. Myślał już o tém *Karol W.* lecz ówczasowi hidraulicy znaydowali zbyteczne w tey mierze trudności, i zamiar nie przyszedł do skutku. Potrzebne na to wydatki wyrachowano w ilości 6 milionów złotych ryńskich, a uskutecznienie planu polecone Panu *Reichenbach*.

Gazety niemieckie napełnione są smutnemi wiadomościami o wylewie *Renu*, *Dunaju*, *Nekary*, *Izery* i t. d. Rzeka *Neckar* wezbrała w przeciągu 48 godzin przeszło 15 stóp, a *Ren* 10 stóp. W *Kehl* nie widziano od roku 1801 tak wielkiey jak taraz powodzi. Mętna woda rzeczna cisnęła się do domów. Rzeki *Kinzig* i inne wylewem swoim zatamowały związki. Bystra *Elz* przerwała groblę, i zalała przyległe grunta, lecz razem miliony myszy polnych, które wielką szkodę robiły, wytępiła. Po stopnieniu śniegow zaczyna już woda opadać. O dwie mile od *Frankfortu*, pęd wody z rzeki *Menu* wezbraney nad gościniec, wywrócił pojazd gońca rossyyskiego, jadącego do *Paryża*. Nikt jednak z ludzi życia nie utracił. W okolicach *Ratyzbony* zalał *Dunay* niższą część miasta. *Izera* pod *Monachium*, płynęła tak bystro, jak roku 1813, kiedy most murowany zerwała. Postawiony potém most drewniany na palach, służy już lat 6, i zdaje się bydź nayprzyzwoitszym. Nie obiecuje wprawdzie na oko tyle mocy, ile dawnieyszy, który miał podobieństwo do ogromney skały, a jednak był na słabych fundamentach, jak skutek pokazał. Wylały także rzeki w Hollandyi. Pod *Arnheim* wezbrał *Ren* jedney nocy na 74 cali, a nazajutrz na 38. Pod *Magdeburgiem* wezbrała *Elba* do nadzwyczayney wysokości. Dnia 26 b. m. zaczął *Ren* opadać i wracać do dawnego koryta. *Neckar* opadła dnia 24 b. m.

Hannower dnia 29 grudnia. Wczoray nastąpiło tu uroczyste rozpoczęcie obrad powszechnego zgromadzenia stanów hannowerskich. Zagaił je Xiążę *Cambridge*, wielkorządca i pełnomocnik Xiążęcia Rejenta. Oświadczył w mianey mowie:— „Z patentu królewskiego pod dniem 7 b. m. wiadome są WPanom zasady, jakie Xiążę Rejent do przyszłey konstytucyi krajowey obrać przedsięwziął. Nie myśli wprowadzać nowey, a na samych tylko teoryach oparty konstytucyi; jest owszem przekonany, iż naydogodniey będzie dla dobra kraju utrzymać, ile możności, to, co istnieje, a co doświadczenie utwierdziło, i takie tylko czynić odmiany, jakich potrzebę stosunki i okoliczności czasowe wskazują. Podział na kilka izb jest przyzwoitym dla konstytucyi krajów niemieckich, a zwłaszcza oyczyzny naszey. Daleką jednak niech będzie od WPanów myśl, aby różny cel obradami obu izb powodował. Ufa Xiążę Rejent miłości WPanów do oyczyzny, iż nigdy nie zapomnicie, że wszyscy bez wyjątku, nie sami siebie, nie swóy stan, nie swoję tylko gminę lub prowincyą, lecz ogólnie całe królestwo i wszystkie klassy jego mieszkańców na tém zgromadzeniu reprezentować macie, i że każdy w szczególności chętnie prywatny interes dla powszechnego dobra poświęcić winien,

jeśli tego potrzeba. Przyjemném będzie dla WPanów zapewnienie, iż dotąd żadney nie odebrano wiadomości, aby który hannowerczyk należał do intryg, których wielorakie rozgałęzienie skłoniło związek niemiecki do użycia wspólnych środków. Pomagaycie staraniom rządu w utrzymaniu tego dobrego ducha narodowego, aby wśród ciągłey spokoyności i porządku, pomyślność tak ogólna jak szczególna coraz bardziey wzrastała. Przez chwalebną czynność i gorliwe usiłowania trwającego dotąd tymczasowego zgromadzenia stanów, podane WPanom zostaną do dalszey obrady rozmaite wielkiey wagi projekta, między któremi stały systemat podatków, odpowiadający potrzebom krajowym i stosunkom z różnych części królestwa, pierwsze trzyma mieysce. Wydatki na woysko podlegały nayściśleyszemu rozbiorowi. Chcąc Xiążę Rejent przynieść krajowi, ile możności, ulgę w ciężarach, rozkazał znacznie zmnieyszyć woysko, w miarę, ile tego obowiązki nasze dla związku niemieckiego i wzgląd na utrzymanie wewnętrznego porządku, dozwalają. Oprócz tego, urządzenie woyska doznać musi odmian, które mieć będą wpływ na milicyą. Udzieli się WPanom projekt w tey mierze,"— Po tey mowie, wstał Xiążę *Cambridge* i z paradą wrócił do pałacu swego. Mnóztwo zaproszonych widzów znaydowało się na tym obrzędzie.

Hrabia *Benningsen*, Jenerał Rossyyski, dał tu świetny bal w rocznicę urodzin N. Monarchy swego. Pałac jego rzęsistém oświecony światłem, zdobiła w przeźroczu cyfra N. *Alexandra I.* Xiążę *Cambridge* z jenerałem *Benningsen*, a Xiążę z jenerałową, rozpoczęli bal tańcem polskim.

WŁOCHY

Mała w kraju papiezkim, 5 mil od *Rimini* leżąca arystokratyczna rzeczpospolita *St. Marino*, obeymuje jedno miasto z obwodem na górze, i liczy blisko 7000 mieszkańców. Zpomiędzy wszystkich wolnych krajów włoskich, ona tylko sama uszła ciosów rewolucyi, po którey ukończeniu dawną swoję wolność pod opieką papiezką utrzymała. Jenerał *Laharpe*, który W. Xiążęciu Rossyyskiemu *Michałowi*, w podróży do Włoch towarzyszył, zwiedził tey wiosny wspomnioną rzeczpospolitę, i poznał się z Panem *Onofrio*, który dwókrotnie imieniem swojey oyczyzny do *Bonapartego* wysyłany, nie przyjął ofiarowanego rozszerzenia jey kraju aż do morza, czemu bez wątpienia kray ten winien spokoyność i całość swoję. Deputowany ten powiedział wtedy *Bonapartemu*: „Szczupłość i małe znaczenie naszego kraju, zapewniły przez 10 wieków niepodległość jego. Umiarkowanie nasze sprawiło, iż bez szkody przetrwaliśmy średnie wieki i poźnieysze czasy, i kiedy *Wenecya, Genua, Florencya* wolność swoję utraciły, nasza trwa jeszcze. Prosimy cię o względy, a kiedy chcesz nam okazać przychylność, zaleć swoim komorom celnym, aby się z nami łagodnie obchodziły, i t d."— Gwardya narodowa często ważne dla kraju czyniła przysługi, odpędzając bandy rozbojników, które są groźne dla większych nawet krajów włoskich.

SZWAYCARYA.

Lud w kantonie *Szafuzy* okazał nieukontentowanie z podatków, i z tego powodu rząd mieyscowy wydał następujące obwieszczenie:— „Zaleca się wszystkim sądom kantonu, aby d. 29 grudnia zebrali obywateli swoich, i od każdego z nich żądali oświadczenia: czyli przystaje na ustanowienie nowych podatków, a szczególniey na podanie ilości majątku swojego, lub czyli chce się opierać prawu i rządowi."

Dyrektor kopalni solney w *Wimpfen*, P. *Henck*, stara się u rządów różnych kantonów szwaycarskich o pozwolenie szukania swoim kosztem źródeł solnych w Szwaycaryi, i w przypadku wynalezienia, założenia na siebie kopalni solney. Sądzi, iż przez to odkrycie potrafi nietylko Szwaycaryą w sól opatrzyć, ale nadto zbywającą za granicę sprzedawać.

DANIJA.

Kopenhaga dnia 25 grudnia. N. Król JmćDuński udzielił cesarsko rossyskiemu posłowi przy tuteyszym dworze Baronowi *Nicolay*, wielki krzyż orderu *Dannebrog*.

Dzisieysza Gazeta krajowa tuteysza donosi, iż Król nasz mianował d. 1 września Hrabiów *Nesselrode* i *Capodistrias*, Rossyyskich sekretarzó stanu wydziału interessów zagranicznych, kawalerami orderu Słonia.

Wiadomość o cenie produktów na rynkach wileńskich. Niepołożone liczby znaczą, że tych produktow na targu nie było		Dni targorwe mca grud. i stycz. 28 — Cena na assygnaty Rub.	28 kop.	30 Rub.	30 kop.	2 Rub.	2 kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego - - -	22	—	22	—	22	—
	— surowego - -	20	—	20	—	20	—
	Pszenicy ozimey - -	48	—	48	—	48	—
	— — jarey - -	30	—	30	—	30	—
	Jęczmienia - - -	16	—	16	—	16	—
	Owsa - - - - -	12	—	12	—	12	—
	Gryki - - - - -	18	—	18	—	18	—
	Grochu - - - -	20	—	20	—	20	—
	Krup jęczmiennych -	40	20	40	20	40	20
	— owsianych - -	70	40	70	40	70	40
	— gryczanych -	64	8	64	8	64	8
Pud Rossyyski.	Łoju surowego - -	11	50	11	50	11	50
	— topionego - -	17	—	17	—	17	—
	Miodu z woskiem -	20	—	20	—	20	—
	Wosku - - - - -	50	—	50	—	50	—
	Świec woskowych białych	102	—	102	—	102	—
	— — — żółtych	85	—	85	—	85	—
	łojowych przywoźn.	20	—	20	—	20	—
	— — tu robion.	18	—	18	—	18	—
	Siana muroźnego - -	—	80	—	80	—	80
	Faska masła 6 garcowa	16	—	16	—	16	—
	Piwa krajow. becz. 40 garco.	13	20	13	20	13	20
	— dubeltowego - -	26	40	26	40	26	40
Od 4 do 11 stycznia	Chleba razowego funt 1	—	$3\frac{1}{2}$	—	$3\frac{1}{2}$	—	$3\frac{1}{2}$
	— średniego - -	—	—	—	—	—	—
	— pytlowego przed.	—	12	—	12	—	12
	Mięsa przedniego funt 1	—	14	—	14	—	14
	— średniego - -	—	13	—	13	—	13
	Wódki garniec - -	2	40	2	40	2	40

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Kom. Cenz. Czł. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Ogłoszenia.

1. *Sąd taxatorsko-exdywizorski dekretem Remissyynym sądu Gł. Wileńskiego 2 departamentu, na usatysfakcyonowanie wierzycieli W. Ignacego Hryniewicza b. Sędziego Gran. Szawelskiego z dóbr jego Podubisia w ptcie Szawel. leżących, przeznaczony; obwieszcza wszystkie interesowane osoby, że dnia 15 januaryi 1820 roku dekret w tey sprawie ferowany, promulgować bedzie i takowe ogłoszenie do Kuryera Lit., dla trzykrotney awizacyi, podaje.*

Prezydent Ziem. Szawelski Tomasz Herubowicz, Ziem. Rosienski Pisarz i Exdyw. Dyonizy Paszkiewicz, Grodzki Wilkomirski i Exdywizor. Sędzia Antoni Komorowski. Regent Exdyw. Wincenty Daukszа.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2 Expedycya gazetna głównego pocztamtu Lit. otrzymawszy uwiadomienie, iż *Pamiętnik naukowy*, czyli *Cwiczenie naukowe*, na rok 1820 wychodzić nie będzie; spieszy uwiadomić tych mianowicie, którzy już pieniądze na prenumeratę tego pisma, do expedycyi przysłali, i razem prosić o rychłe uwiadomienie: czy na mieysce pamiętnika naukowego, zechcą inne jakie dzieło Peryodyczne odbierać, czyli też mieć sobie powrócone pieniądze?

---

3 Expedycya gazetna Głównego Pocztamtu Litewskiego, otrzymawszy uwiadomienie, iż *Gazeta Wieyska Warszawska*, na rok następny 1820 wychodzić niebędzie; spieszy uwiadomić tych mianowicie, którzy już pieniądze na prenumeratę teyże gazety, do expedycyi przysłali; i razem prosić o rychłe uwiadomienie: czy na mieysca gazety wieyskiey, zechcą inne jakie dzieło peryodyczne odbierać, czyli też mieć sobie powrócone pieniądze?

---

2 *Redakcya gazety Kuryera Litewskiego, otrzymawszy od dwóch prenumeratorów żądanie: iż chcą mieć tę gazetę na papierze białym; czyniąc zadosyć ich żądaniu, uwiadamia razem, iż exemplarz gazety Kuryera Litewskiego na papierze białym, kosztować będzie na rok z przesyłaniem przez pocztę, rubli srebr. 17, bez poczty rub. srebr. 12. Prenumerować na papierze białym można tylko na rok cały: z przyczyny, że opatrzenie się w potrzebną massę papieru, może tylko w zimie bydź zrobione, półrocznie i kwartałowie nie prenumeruje się. Na rok 1820sty redakcya nie będzie nad kilkanaście exemplarzy na białym papierze drukować: prosi zatém o niezwlóczne uwiadomienie, ktoby chciał mieć na takim papierze tę gazetę: bo w przypadku spóźnioney odezwy, redakcya takiey nawet liczby kontynuować nie będzie.*

---

2 *W księgarni Cesarskiego uniwersytetu u P. Zawadzkiego, znayduje się portret Stanisława Potockiego, bardzo pięknie sztychowany, z którego przedaży dochód przeznaczony jest dla instytutu głuchoniemych w Warszawie. Cena exemplarza zł. pol. 8. Samo kupienie tego portretu nie inaczey się uważa, tylko jako dar dobroczynny dlatego nowego na ziemi naszey zakładu, a wszelki naddatek nad cenę przyymuje się z wdzięcznością, jako szczególna ofiara, prawdziwego a krajowi swemu życzliwego obywatelstwa.*

3 Zarządzaiący wnętrzną kommunikacyą VII okręgu Inżyner Półkownik Zehe von Laurenberg w skutek przedpisania główney Zwierzchności, ninieyszym powtórnie wzywa życzących zaiąc obowiązek szlusznych maystrow przy Berezyńskim Kanale, którym pęsyi roczney naznacza się 1ey klassy 800 rubli i 2ey klassy 600 rubli, prócz tego w miarę zdatności w rzemiośle i ochoty w służbie wstępuiącym w takowy obowiązek postąpi się ieszcze do wyżey wzmienionego wyznaczenia od 400 do 500 rubli, którzyby więc chcieli zaiąć oznaczone mieysca na pomienionych kondycyach lub z innemi iakiemi warunkami, mogą dla ugodzenia się osobiście iawić się z attestatami o zdatności i konduicie ich w tym maysterstwie poświadczaiącemi, lub przez pisma zgłosić się do JW. Półkownika Zehe von Laurenberga, Białorusko-Witebskiey guber. miasta powiatowego Lepla.

Zehe von Laurenberg, Półkownik inżynierów.

---

2. *Zbiegł z domu JW. Zaleskiego Podkomorzego, w Wilnie w pałacu Pacowskim mieszkającego, na dniu wczorayszym to jest: 2 januar: o godzinie poobiedniey między piątą a szóstą, lokay na imie Jan Czołkan, poddany skaskowy tegoż JW. Zaleskiego, z majętności jego Wielony w ptcie Rossień., nad rzeką Niemnem leżącey: wzrostu urodziwytwarzy okrągłey, piękney, białey, mężny, włosów bląd, świattych do góry zaczesanych, gęsto zarastających, z kolczykiem w uchu, wąsów i brody niegolący, mający lat około 20. Odzienie na nim: frak sukna granatowego z kołnierzem axamitnym czarnym, z guzikami świattemi, płaszcz szaraczkowy ciemny nieco zażywany z klamerkami pobielanemi do zapinania, surdut także szaraczkowy długi, nowy, sukna dobrego; kamizelka tegoż koloru, na wacie, na obie strony zapinana; a inne: białe i kolorowe. Chustek do szyi kilka; jedwabna w paski kolorowa, czarna jedwabna, ponsowa w cynki białe bawełniczna; i inne białe, buty węgierskie wileńskiey roboty, i drugie ordynaryyne. Spodeń kilkoro, jakoto: świattе kazimierkowe z garderoby pańskiey wzięte, drugie nowe szaraczkowe, maytki, sukna tegoż co i surdut koloru, trzecie ciemno zielonego sukna nicowane do butów. Kożuch biały zażywany dłuższy od płaszcza; rękawice wełnianne, drugie zamszowe — Czapka granatowa z wypustką karmazynową i daszkiem czarnym. a u spodu zielonym; szpencer delikatny wigoniowy koloru orzechowego z garderoby pańskiey wzięty. Pościel: poduszka i kołdra multanowa w pasy ciemne; berlacze czarney skury zimowe, i różna przy nim bielizna, starą też odzież wszelką zabrał, mówi oyczystym swoim zmudzkim językiem, i nie zle po polsku. Zdaje się wedle zabrania wszystkich tych rzeczy i innych drobnieyszych, jako to: szczotek do butów czyszczenia także i tego co się z przeexaminowanych przez niego zawiadywanych rzeczy okaże, że musiał z kim wyjechać z miasta, bydź też może, że się w mieście przechowuje, świadectwa żadnego mieć niemógł, pierwszą tylko odbywając służbę xiążeczkę zasług swoich, które wybrał, na mieyscu zostawił.*

---

3. Od Komitetu Powiatu Telszew. *W skutek Nayważszey woli zalecenia woysko w Pcie Telszew. konsystujące opatrywać się odtąd bę-*

dzie co do opału, świec i słomy przez podradczyka, ztąd wypada z woli Zwierzchności naznaczyć Licytacyą (ktora naznacza się) i odbywać się będzie w mieście powiatowym Telszach w Komitecie tegoż Ptu w terminach 7, 10 i 15 januaryi a przetargi koleyno 16, 17 i ostateczny 21 tegoż januaryi roku następnego 1820. Dnia 6 xbra 1819 r.

Zastępca Marszałka Prezes Grodz. Telsz. Prezydent Komitetu Staniewicz. Sędzia Ziem. Czł. Opieki Dworzańskiey i Komitetu Ptu Telsz. Tadeusz Milwid.

---

2 Podaje się do wiadomości: iż majątek Miguciany czyli Gabryelow w Ptcie Trockim, położony, o mil 7 od Wilna a 7 od Kowna, w naylepszym położeniu, z dobrym zabudowaniem, jest do wyprzedania, ktoby sobie życzył ony nabyć niech się uda do murgrabiego w domie pod Ostrą Bramą, pod N. 3 mieszkającego; a od niego powezmie o wszystkim wiadomość. Takową awizacyą podającą się dla umieszczenia do gazety Kur. Lit. że wolno drukować poświadczam Datt. 1820 r. mca jan. 2 dnia Ludwik Wołłowicz Sędzia Ziem. Wileń.

---

2 Stanisław Zadarnowski Adwokat Sądu Gł. Grodzieńskiego przez niniéysze pismo wszystkich JWW. i WW. Kredytorów zeszłego X. Karola Radziwiłła Chor. woysk ros., ktorzy na osobę moją powydawali plenipotencye zawiadamiam. Ze po dekrecie o czewistym w Sądzie Ziem Grodzień. zareferowanym, drogą wniesioney skargi przez niektórych kredytorow, a przeciwnie przez JOO. XX. Radziwiłłow przeciwko wszystkim generalnie kategoryom kredytorskim; sprawa takowa do Sądu Gł. 2go Depart. Grodzień. została przeniesiona. — Gdzie zapisany aktorat ze strony JWW. i WW. kredytorow (od których należałem) niezawodnie około 1 februaryi przypaść może, gdy zaś żadna jeszcze strona aż do tey pory, niema wyjętego dekretu Ziem. Grodzień. a z tey przyczyny: gdy wszelkie obligi, i dalsze papiery kredytorskie są zatrzymane w kancellaryi Ziem., gdy naostatek sprawiedliwe ze mną obliczenie się co do zastępowanych przez lat jedenaście wydatkow, jest przynależnym, oświadczam przeto, że od dnia 10 januar ciągle w Grodnie znaydować się będę, w tém szczególnie zamiarze, abym dał sposobność JWW. i WW. kredytorom zkommunikowania się ze mną, i zrobienia układu; czyli ten proceder nadal popierać mam bydź zobowiązanym. Takowe oświadczenie podpisuję. Dnia 23 grudnia 1819 roku Grodno. Stanisław Zadarnowski.

---

3 Excerpt oświadczenia z Protoku potocznego Grodz. Ptu Wileń. w dacie niżey wyrażoney zapisanego et Eorundem pod pieczęcią Grodz. Wileń. jest wydan. R. 1819 xbra 29 d. Przed aktami Grodz. Pttu Wileń. stawając obecnie WJP. Ignacy Gawroński Adw. Sądu Gł. Lit. Wileń. 2 Departamenu, oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał następnie pisane. Oświadczenie imieniem JW. Ludwiki z Hrabiów Potockich Hrabini Kossakowskiey Łowcz. W. X. Lit. i Kamerherowey Jego Imperatorskiey Mości, zanoszące się w następney rzeczy. w R. 1812 7bra 14 dnia była wydana i w Grodzie Wileń. przyznana przez tęż JW. Łowczynę WJP. Stanisławowi Kluczewskiemu Pisarzowi Ziem. Sokol. plenipotencya, druga w r. 1814 8bra 29 datowana i tegoż czasu przed aktami Grodz. Grodzień. przyznana W. Wincentemu Hilchenowi Majorowi, trzecia w r. 1816 maja 1 d. W. Dominikowi Francuzewiczowi w sądzie grod. Wil. d. 4 maja przyznana; czwarta w r. 1818 janu. 7 d. temuż W. Francuzewiczowi wydana i przed aktami Grodz. Ptu Wołkowys. przyznana została, które to Plenipotencye gdy są oddawna cofnięte, przeto one za żadne ogłaszają się — Udzielnie gdy JW. Kossakowski Łowczy W. X. Lit. zrzekł się wszelkiego majątku na swą żonę pomienioną JW. Ludwikę z Potockich Kossakowskę, od którey ma ofiarowaną coroczną dożywotnią pensyą, jakowa nie jest dostarczająca na zaspokojenie debitow tegoż JW. Łowczego, aby więc żadna nie następowała przez nikogo pożyczka, zapowiada się. U tego oświadczenia podpis w protokule takowy, na twierdzy plenipotencyi przez JW. Kossakowskę approbowaney podpisuję się, Ignacy Gawroński Adwo. Sądu Głow. Zgodność z protokułem świadczę Józef Gierald Towiański G. R. W. (L. S.)

R. 1819 mca xbra 30 dnia takowe oświadczenie w excerpcie wyjęte z xiąg Grodzich P. Wileńskiego, może Redakcya umieścić w gazecie Kuryera Lit. poświadczam Prezydent G. W. Mi. Sawicki.

---

3 Po zmarłym w r. 1819 d. 17 oktobra ś. p. Jmść Xiędzu Józefie Bawrzyńskim byłym plebanem w Hermaniszkach przez lat 12, rodem z Zmudzi parafii Salanckiey, pozostało na rzecz sukcessorow, po opłaceniu długow; w obligach r. s. 134 kop. 30, a w gotowiznie r. s. 21 kop. 14½, którą to sukcessyą za dowodami jako naybliżsi krewni i za świadectwem Marszałka Ptu Telszewskiego, sukcessorowie u mnie podpisanego odebrać mogą. Dat w Hermaniszkach d. 31 decembra 1819. b. Porucznik woysk Pruskich i plenipotent Barona Le Forta Ludwik Katel.

Takowe uwiadomienie przez gazety krajowe wolno drukować. R. G. M. W. Karol Grüner.

---

3. Niżey podpisany dowiadując się o wielu przez zeszłego oyca mojego Benedykta Kozakiewicza Szambellana dworu Pol. zaciągnionych długach na procedera z jego debitorami i potrzeby własnego życia a chcąc, ile możność pozwoli, domierzyć powinną satysfakcyą, przeto tak dla zrealizowania i obliczenia tychże należytości, jako też dla przyjęcia satysfakcyi na jaką fundusz wystarczy, upraszam wszystkich tegoż oyca mojego kredytorów i pretensorow, ażeby przed dniem 7 januaryi następującego 1820 roku raczyli się zgłosić osobiście lub przez umocowanych formalnie plenipotentów do mnie w Mieście Wilnie w domie Andrzejewskiey N. 115 przy domie Uniwersyteckim niegdyś Spaska Cerkiew zwanym mieszkającego, bo w razie nieprzystąpienia do układu byłbym zmuszony przedsięwziąć sposob zadosyć uczynienia jaki mniey korzystnym bydź może dla tychże wierzycieli.

Franciszek Kozakiewicz.

Można drukować Sąd Ziem. Pttu Wileń. poświedcza Jakób Towiański Ziem. Ptu Wileń. Pisarz.